

S Z E M L E

AZ OSZSZSZK MŰVELŐDÉSÜGYI MINISZTERIUMÁNAK MUNKÁJÁBÓL

Az OSzSzsZK Művelődésügyi Minisztériuma március 10-12-ig öszs-
oroszoszági értekezletet rendezett Moszkvában azoknak a feladatoknak
a megvitatására, amelyek a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bi-
zottsága januári teljes ülésének határozatai értelmében a népművelési
szervekre és intézményekre hárulnak, aen voltak az autonom szocialista
szovjet köztársaságok művelődésügyi miniszterei, a területi és határ-
vidéki, illetve városi népművelési hivatalok vezetői és helyettesei,
továbbá számos járás népművelési osztályának vezetője és mások.

.....

A konferencián T. M. Zueva, az OSzSzsZK Művelődésügyi minisztere
tartott - a kérdést minden részletében kifejtő - előadást.

T. M. Zueva rámutatott arra, hogy a SzKP Központi Bizottsága ja-
nuári teljes ülésén hozott határozatok két alapvető feladatot állíta-
nak a művelődésügyi szervek és intézmények elé: 1. a mezőgazdasági is-
meretek s a mezőgazdaságban elért kiváló tapasztalatok széleskörű pro-
pagálását, 2. a falusi dolgozók kulturális ellátásának átfogó megjaví-
tását, valamennyi falusi népművelési intézmény munkájának megélnkíté-
sét.

.....

N. Sz. Hruscsev a januári plenáris ülésen mondott beszédében a
követzőket hangsúlyozta: "Arra van szükség, hogy vezető kádereink
alaposan tanulmányozzák a mezőgazdasági termelést, jól ismerjék annak
gazdaságtanát és technikáját, otthonosak legyenek a földművelés és az
állattenyésztés kérdéseiben. Ezek nélkül a párt- és szovjet szervek
funkcionáriusainak nem lesz tekintélyük a tömegek között, ezek nélkül
nem tudják szakszerűen irányítani a kolhozok, gép- és traktorállomások,
illetve szovhozok munkáját."

Ez az utmutatás egyenesen és közvetlenül szól a kultúra dolgozói-
hoz, különösen a falu népművelési dolgozóihoz. El kell érnünk azt,
hogy a járási népművelési osztályok munkatársai, továbbá a klubok és
könyvtárak vezetői jól ismerjék a mezőgazdaság konkrét feladatait és
helyi sajátosságait. Enélkül nem válhatnak a párt és a kormány határo-
zatainak, illetve az agrotechnikai ismeretek terjesztésének aktív pro-
pagandistáivá.

1954-ben az OSzSzsZK Művelődésügyi Minisztériuma és a helyi műve-
lődésügyi szervek többet és jobban foglalkoztak a mezőgazdasági ismere-
tek és a kiváló tapasztalatok terjesztésével, felhasználva erre a cél-
ra a propaganda minden eszközét és formáját, tehát a sajtót, a rádiót,

a mozi, az előadásokat s a kulturotthonban, illetve könyvtárban folyó munka valamennyi formáját.

T. M. Zueva részletesen foglalkozott a kiadók és a mozihálózat munkájával, az előadásos propaganda helyzetével és a kulturotthonok tevékenységével; beszélt ezeknek eredményeiről és rámutatott a mezőgazdasági ismeretek propagálása terén elkövetett hibákra, bemutatva a fenti szervek munkája további megjavításának programját.

A könyvtárak munkájáról szólva rámutatott Zueva arra, hogy az állam birtokában lévő községi könyvtárak hálózata az utóbbi években gyors fejlődésnek indult. Míg 1949-ben az OSzSzsZK-ben mindössze 7.786 községi könyvtár volt, addig 1955-ben ezeknek a könyvtáraknak a száma el fogja érni a 26.750-et. A területek többségében sikeresen hajtják végre, illetve már végre is hajtották azt a feladatot, mely szerint minden egyes falutanács területén könyvtárat kell létesíteni.

Egyes területeken már ma is átlag több könyvtár esik egy-egy falusi tanácsra.

Az 1955. és 1956. évben feltétlenül el kell érni azt, hogy valamennyi területen valamennyi falusi tanácsnak külön könyvtára legyen.

Az állami könyvtárhálózat mellett növekszik a kolhozkönyvtárak száma is. A kolhozklubok és könyvtárak szervezése - a kolhozok szakadatlan gazdasági fejlődésével lépést tartva - a továbbiakban még gyorsabb ütemben fog előrehaladni...

- Meg kell vallani - mondta Zueva elvtársnő - hogy a művelődésügyi szervek mindez ideig rosszul irányították, sőt helyenként egyáltalán nem irányították a kolhozok kulturotthonainak és könyvtárainak munkáját, s ez súlyos hiányosság. Egy pillanatig sem szabad megfeledkeznünk arról, hogy ezeknek az intézményeknek a munkájáért a művelődésügyi szervek ugyanolyan mértékben felelősek, mint az állami népművelési intézmények munkájáért. Az a feladatunk, hogy a mezőgazdasági szervekkel karöltve tervezzük a kolhozotthonok és könyvtárak hálózatát, felelnünk kell a kolhoz népművelési dolgozóinak kiválogatásáért, rendszeres segítséget kell nyújtani számukra, be kell őket vonni a járási szemináriumok munkájába, a továbbképző tanfolyamokba s a kolhozokba kell küldenünk azoknak a fiatal szakembereknek egy részét, akik könyvtári technikumokat, illetve népművelési iskolákat végeztek.

Nagyon fontos a könyvtárosi munkanormák megállapítása. Egyes járási és községi könyvtárak dolgozói nincsenek kellőképpen foglalkoztatva, nem harcolnak új olvasók szerzéséért, nem tesznek semmit annak érdekében, hogy a könyveket eljuttassák a kolhozparasztok családjához, nem törekszenek arra, hogy minden egyes települést bevonjanak a könyvellátásba. E téren szigorú rendet kell teremteni s fokozni kell a könyvtárosok felelősségét és a rájuk bízott munka elvégzését.

A népművelési intézmények főigazgatóságának és a helyi művelődésügyi szerveknek nagyon jól kell ismerniük a könyvtárak állományát, differenciáltan kell végezniük ezeknek a gyarapítását s azoknak a könyvtáraknak az állományát kell gyorsabban rejtleszteni, amelyek e

téren lemaradtak.

Ezzel kapcsolatban nagy figyelmet kell fordítani a könyvállomány felhasználásának eredményességére is.

Sok könyvtárban még mindig nagyon alacsony a könyvek forgási sebessége s az állomány jelentős része kihasználatlanul hever. Ennek egyik okát a könyvtárak katalógusainak elhanyagoltságában kell keresnünk. Sok községi, sőt járási könyvtárban teljesen hiányoznak a katalógusok, vagy ha vannak is, elhanyagolt állapotban találhatók. Mindannyiunk előtt világos, hogy katalógus nélkül a könyvtár állománya sötét erdő, amelyben még a könyvtáros sem ismeri ki magát, az olvasóbról nem is beszélve. Minden könyvtárnak kötelességévé kell tenni, hogy az 1955-1956. év folyamán állítsák össze a feltétlenül szükséges katalógusokat.

Zueva beszélt a népművelési intézmények munkájának tartalmi részéről is, s rámutatott arra, hogy mind a kulturotthonokban, mind a könyvtárakban jelentősen meg kell javítani a tudományos atheista propagandát és fokozni kell a harcot az egészséges életmódért.

A SzKP Központi Bizottsága szeptemberi plenáris ülése óta a járási és községi könyvtárak nagy munkát végeztek. Két év alatt ezeknek a könyvtáraknak az állománya jelentős mennyiségű mezőgazdasági könyvvel gyarapodott, a könyvtárak szélesebb körben propagálták az agro-zooteknikai irodalmat, az élenjáró mezőgazdasági tapasztalatokról szóló könyveket s az öszzszövetségi mezőgazdasági kiállítás anyagát. Mind több és több azoknak a könyvtáraknak a száma, amelyek erőteljes alkotó munkát végeznek a könyvvel, olyan munkát, amely szerves kapcsolatban van az élettel és a kolhozparaszt-tömegek munkájával. Ma már szinte minden községi, illetve járási könyvtárnak letéti alapja van az egyes brigádoknál, a majorokban, a távolabb fekvő lakótelepeken s a társadalmi aktívák jól kiépített hálózatának segítségével juttatják el a könyveket a falusi lakosság tömegei közé. Sok járási és községi könyvtár konkrét segítséget nyújt a mezőgazdasági dolgozóknak ahhoz, hogy elszájtítsák a kolhoztermelés élenjáró munkamódszereit.

1954-ben kiemelkedő hazafias munkájukért azzal tüntették ki a moszkvai terület lenini járásában lévő osztrovi községi könyvtárat, továbbá a eskalovi terület buguruszlani járásának területén lévő koptjazevoi községi könyvtárat, valamint a krasznodari határvidék brjuhoveci járásának területén lévő Budenni-kolhoz könyvtárat, hogy résztvehettek az öszzszövetségi mezőgazdasági kiállításon. A felsorolt könyvtárak az agro-zooteknikai könyvek aktív propagálásával jelentős segítséget nyújtottak a kolhozoknak a mezőgazdaság fellendítéséért folyó harcukban.

o o o o o

A pszkovi terület porhovoí Járási Könyvtára úgy szervezte meg a mezőgazdasági gépközlelők könyvellátását, hogy azok munkahelyükön megkaphatnak minden könyvtári könyvet. A könyvtáros ismeri a brigádok munkájának beosztását és az egyes munkahelyeket, a legközelebbi település helyén könyvtárfiókot, illetve vándorkönyvtárat nyit. A porhovoí járási könyvtár ilyenirányu kezdeményezését a terület egyéb könyvtárai is magukévá tették.

Az élenjáró haladó könyvtárak tapasztalata azt mutatja, hogy a könyvpropagandát mindenkor differenciáltan, az egyes csoportok - gépkezelők, földművelők, állattenyésztők, kolhozaktivák, mezőgazdasági értelmiség - igényeinek figyelembevételével kell végezni. Minden könyvtárnak arra kell törekednie, hogy az agrotechnikáról és az állattenyésztésről írt, az élenjáró tapasztalatokat összefoglaló műveket ne csak egyesek olvassák el, hanem a kolhozparasztok százai.

Ennek ellenére egyes járási és községi könyvtárak módfelett lassan szervezik át munkájukat a pártnak és a kormánynak a mezőgazdaságra vonatkozó legutóbbi határozatai szellemében. Ezért elsősorban az OSzSzsZK Művelődésügyi Minisztériuma és annak helyi szervei hibáztathatók, mert még mindig nem nyújtanak kellő módszertani és bibliográfiai segítséget a falusi könyvtáraknak. Nem szabad megfélemednünk arról sem, hogy a könyvtárakba sok fiatal, tapasztalatlan, a könyvek tömegpropagálásának módszereiben még járatlan dolgozó került. Ezeket a kádereket különös figyelemben kell részesítenünk és nap mint nap segítenünk kell munkájukban.

Zueva beszámolójának záróbeszédében hangsúlyozta annak szükségességét, hogy az OSzSzsZK Művelődésügyi Minisztériumának és helyi szerveinek gyökeresen meg kell javítani a művelődésügyi intézmények szervezeti irányítását s emelnie kell azoknak színvonalát, különös figyelmet fordítva a munka tartalmi részének megjavítására.

Azok a feladatok, amelyeket a párt és a kormány a dolgozók kulturális ellátásának megjavítása érdekében tűzött ki, megkövetelik, hogy a művelődésügyi intézmények határozottan változtassák meg az irányítás stílusát s a minisztérium, illetve helyi szervei teljes mértékben javítsák meg munkájukat.

+ * *

A Zueva elvtársnő beszámolóját követő vitában felszólaltak a területi, határvidéki igazgatóságok vezetői és az autonóm köztársaságok művelődésügyi miniszterei. A hozzászólók beszámoltak azokról az érdekes tapasztalatokról, amelyeket a népművelési intézmények szereztek a párt és a kormány által a mezőgazdaság valamennyi ágának gyors fellendítésére kiadott határozatok végrehajtása során...

- Bibliotekar^o, 1955. 5.sz. 21-23.lap.